

%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C_4.pdf

3. Кодекс академічної доброчесності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/07/Кодекс-академічної-доброчесності.pdf> (дата звернення –15.10.2019 р.).
4. Онлайн-платформи та програми для перевірки тексту на плагіат. URL : <https://osvita.ua/vnz/76907/>
5. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям: вибрані твори в п'яти томах. Київ : «Радянська школа», 1977. Т. 3. С. 7 – 8.

ГРАМАТИЧНА ТА ФОНЕТИЧНА КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ЧИННИКИ ЇХ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

Борова В. Є.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

Хращевська Н. А.

*магістрантка
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

Рівень розвитку мови у суспільстві свідчить про духовність нації (носія мови), її культури. Саме тому важливо, щоб дитина з раннього віку оволодівала рідним мовленням як найважливішим засобом розвитку: інтелектуального (оскільки існує прями пропорційна залежність між рівнем розвитку мовлення та мислення), особистісного, морального, соціального і т. п. Державними документами в галузі освіти передо педагогічними колективами закладів дошкільної освіти ставиться важливе освітнє завдання – виховати мовленнєву особистість дитини, яка б змогла легко адаптуватися до навчання в початковій школі, тобт сформувати у дитини дошкільного віку мовленнєву компетенцію відповідн її вікових можливостей. Мовленнєва компетенція – «це вміння адекватн й доречн практичн користуватися мовою в конкретних ситуаціях (висловлювати свої думки, бажання, наміри, прохання тощо), використовувати для цього як мовні так і позамовні (міміка,

жести, рухи) та інтонаційні засоби виразності мовлення» [1, с. 212]. Мовленнєва компетенція дитини передбачає оволодіння нею цілим рядом компетенцій, Серед яких фонетична та граматична компетенції, які значною мірою є визначальними в процесі оволодіння мовленням дітьми дошкільного віку. мовленням.

Фонетична компетенція – «правильне вимовляння дітьми всіх звуків рідної мови, звукосполучень відповідн до орфоспічних норм, наголошування, добре розвинений фонематичний слух, що дозволяє диференціювати фонемі; володіння інтонаційними засобами виразності мовлення (темп, тембр, сила голосу, логічні наголоси тощо) [1, с. 212].

Граматична компетенція це – «неусвідомлене вживання граматичних форм рідної мови згідн із законами і нормами граматики (рід, число, відмінок, клична форма тощо), чуття граматичної форми, наявність корекційних навичок щодо правильності вживання граматичних форм» [1, с. 213].

Формування граматичної правильності та звукової культури мовлення дітей дошкільного віку є проблемами багатоаспектними та складними, тому вивчаються фахівцями різних галузей: лінгводидактами, психолінгвістами, логопедами: А. Арушановою, А. Богуш, Л. Виготським, О. Жильцовою, К. Крутій, Ф. Сохіним, О. Трифоновою, М. Шеремет та іншими.

Вихователям закладів дошкільної освіти важливо, використовуючи рекомендації науковців, створювати такі педагогічні умови, які б дозволяли дітям максимальн активн вправлятися у використанні мовлення для організації власної ігрової, пізнавальної чи будь-якої іншої діяльності. Оскільки діти дошкільного віку не вивчають правил граматики, як і будь-яких інших, а оволодівають мовленням практично, то необхідно зеспечити для них можливість активної практики. Педагог має демонструвати зразки правильного мовлення. Недоречн повторювати помилкову вимову чи граматичн неправильн побудоване речення дитиною, а важлив у тактовній формі навести правильний варіант мовлення. У періодо covid-пандемії діти мають максимальн часу проводити на свіжому повітрі, тому значн ефективніше у формуванні окреслених компетенцій використовувати рухливі дидактичні ігри, ніж настільні.

Література:

1. Богуш А. М. Вибрані науково-педагогічні статті. Тернопіль. 2019. 304 с.
2. Борова В. Є. Використання сучасних інформаційних технологій у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти. *Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди*. Вип. 37(4). Київ, 2018. С. 158 – 167.